

שמעון בוזגלו

טָרָה סִנְקָטָה

(או: פְּרֶסְקוֹ יְרוּשְׁלַמִּי נְאִיבִי)

22

... וכל המוזיקה הזאת
היא בשבילך, כְּרִיקְלִיָּאָה;
שורות השיר הכי יפות הן בשבילך...

23

עוד לפני שנגמר השיר בתקליט, החזיר מר חלפון את זרוע המְקוּל לתושבתה.
הוא קינח את אפו במרץ וטען, בלא פחות מרץ, כי יש לעצור כאן, גם אם נדמה
שלא סיימנו. טוב.

1

"לא נמשיך מכאן," אומר מר חלפון ומקנח את אפו. "וְאָתָּה יְהוּשֻׁעַ," הוא מאנפף,
"אִידְרוֹ צְרִיכִיב עוֹד בְּתַפְקִיד שִׁיעֲדְרוֹ לוֹ." היו ימים שנזקקנו לו כל כך. היינו
נעמדים, כל צוות ההסרטה, ליד חנות הבגדים "רוזנבלום" ומסתכלים במרץ
המפוסלת שמעל הוצאת "מאגנס" – איך היא פורשת כפותיה וכרגע ניצבת
קבוצת כוכבים סביב ראשה, כאילו תמיד היו שם, כאילו זה מקומם מאז הניח
עָלֵי אֶת הַמַּלְטָה עַל אֶבְנֵי-הַפִּינָה לְבַנְיָן.

2

את אֶבְנֵי-הַפִּינָה עצמה הניח אב המנזר. חצב אותה, ממורדות הרי גבעון,
עָלֵי אֶבְנֵי-סוּלִימָן, וארבעה פרדים אפורים להפליא גררו בחזירתו את העגלה
העמוסה. בצד הדרך, אצל פונדקו של רָחִים, עצר עלי למנוחה. הוא שתה תה
מתוק וְהִשְׁתַּרְעַף על עכביש שקפץ אל חישוק מחישוקי עגלתו, מטפס באורח
קסם על חוטים בלתי-נראים, פה משתהה, שם נחפז, והנה נתרוקנה כוס התה
הראשונה. "ריבון העולמים," נחרד עלי וזינק מכיסאו, "אני מאחר לטקס."

3

לפני שנים רבות קם אב המנזר משנתו וסח לעצמו: "בבוקר אקרא לאח קוֹנְסְטַנְטִינוֹס כדי לשוחח עמו על פרח הנזורה תֵּיאָו, ואחר הצהריים התכבדתי להניח את אבן־הפינה לקולגיום הפרנציסקני." האב סקר ארוכות את ידיו החיוורות, החלושות, ועבר בעיניו על העורקים האפורים ההפליא, שנדמו לו עכשיו פגיעים מתמיד. "הו", תהה האב פְּרִיקְלָס במבוכה מתגברת, "האם אוכל להרים את האבן?"

4

עלי אבן־סולימן הוא מוסלמי אדוק, אך מכבד מאוד את הגֵרִיקִים האלה, ובייחוד נוטה חיבה לראש המנזר הקשיש (אביו, סולימן, סיפר לו כי רק בהוראת האב הסכימו לקבל את אמו בבית החולים "אוגוסטה ויקטוריה", שם, לגאותו, ילדה אותו). לפיכך, לטקס הנחת אבן־הפינה, הכין לו, לפריקלס, דורון.

5

וכשהפה הפטיש במפסלת, והלמות הברזל בדורון התחווה, שמע עלי בחדרי לבו מקהלת גברים רחוקה:
פריקלס אַנְסְטַסִיאָדַס, אב המנזר היקר,
אסוף את רוחך.
פריקלס אַנְסְטַסִיאָדַס, אב המנזר היקר,
דע: האבן הלולה.

6

אב המנזר קבור בחלקת הקברים הקטנה שמאחורי הכנסייה, שם מקפידה האחות הצעירה כְּרִיקְלִיאָה להשקות מדי יום את הסתונויות והורדים. בידה היא אוזות משפך נירוסטה, ממלאה אותו מים עד זרבוביתו ומזליפה על הפרחים, נזהרת שהמים לא ירטיבו את צלבי השיש, ותוך כך מפזמת *Osana*.

7

המתפללים בבית הכנסת "זְכָרוֹן אליהו" שרים היום "הושענא", וכריקליאה מפזמת *Osana*;

המתפללים "הושענא", וכריקליאה *Osana*.
רבי יוסף חלפון תוקע בשופר גדול.

8

המהדרין תוקעים בשופר מקרן אֵיל ארוכה ומסולסלת; שופר כזה נמצא עד היום בביתו של מר חלפון, נא להכיר – בימאי קולנוע.

9

... וכל המוזיקה הזאת
היא בשבילך, כריקליאה;...

10

איך יכול היה רבי יוסף חלפון לדעת שנכדו, במקום להצמיד שופר לפיו, יעדיף להצמיד מצלמה לעינו? שבמקום טלית שתתנופף מהילוכו המהיר, יתבדר צוות הסרטתה מגבו? "כֵּאד זה טוף", אֶנְפֶּף מר חלפון. "כֵּאן?" שאל עוזרו. "כֵּד", הוא פסק והורה להעמיד את המצלמות ליד שער בית הכנסת.

11

יהושע לא יֵשב עתה – כהרגלו – בשורה האחרונה, קרוב לעזרת הנשים. לא, את קטעי הקריינות שייעדנו לו מוטב שישמיע על רקע הפרוכת, מתנת שרה אבוטבול לזכר בעלה המנוח.

12

שרה אבוטבול, אישה שכל שערותיה חוטי כסף בוהקים, התאלמנה לפני זמן רב. שנה לאחר מות בעלה ניגשה לסוכנות "זיו שמים" וביקשה להזמין פרוכת מקטיפה ירוקה. "חפצה אני בפרוכת מקטיפה ירוקה; אותיות זהב ארקום בה." ראה הזבן על פני שרה דמעה המרטיבה שמורת עיני כהה, נאנח ואמר: "הכול בידי שמים." "הכול בידי שמים," חזרה שרה חלושות.

13

גילגלה שרה בדעתה, "הָאָרְקוּם: 'לעילוי נשמת בעלי-יקירי', או 'פרוכת הקודש מנחה היא, שלוחה מאת האישה הכבודה שרה אבוטבול, אשתו של יעקב

אבוטבול'?" ועוד היא נבוכה ותוהה, דקרה בהיסח הדעת את זרת שמאלה. טיפת דם זרמה באפיקי העור העדין. עקבה שרה אחר התמעטות הטיפה, וכשזו כבר התקרשה כמעט, ידעה שרה כי תרקום: "לנשמה שלי יָקוּב יָקוּב."

14

דוֹד, שָׁמַשׁ בֵּית הַכִּנְסַת "זְכָרוֹן אֱלֹהֵינוּ", קִיבַל אֶת הַפְּרוּכַת בְּשִׂמְחָה גְדוּלָה, וְעָמַד בְּשִׂמְחָה גַּם שָׂאֵר הַמִּתְפַּלְלִים (בְּקוּשֵׁי מַחְזִיקִים מְנִיִּין). בְּתוֹם תְּפִילַת "מוֹסַף", אַחֲרֵי פְרִשַׁת "וַיִּצְא", עוֹרַכַת שְׂרָה סְעוּדַת מְצוּוּהָ. שָׂאוֹן לְעִיסַת מֵאֲפִיקָה הַטְּעִימִים וְגַמְיַעַת הָאוֹרֶנְג'דָה מֵתְעַרְבִים בְּצִלְצוּלֵי פְעֻמוֹנֵי הַמְּנֹזֵר וּבִנְקִישׁוֹת נְעִלֵי כְּרִיקְלִיאָה עַל רִצְפַת הָאֲבָנִים שֶׁל חֲצֵר הַמְּנֹזֵר.

15

... שורות השיר הכי יפות הן בשבילך...

16

רִצְפַת הָאֲבָנִים כְּבָר אֵינָה אַחִידָה, וְסוּלִיּוֹת הַנְּעִלִים צִיחְצוּחוּ אֶת פְּדַחְתָּהּ. "וְאוּלֵי זֶה רַק לְטוֹבָה, " מֵתְפַיֵּיט הָאֵחַ תֵּיאוֹ, " כִּי הֵנָּה צִמְחוּ הַסְּבִיוֹנִים, וְעֲלִיהֶם הִירוֹקִים תְּחוּבִים כְּסוּד בְּאֶפְלַת הַחֲרִיצִים. " וְכִשְׁעוּבֵר מֵרַ חֶלְפִין עִם צוּוֹת הַהֶסְרָטָה מִשְׁעַר בֵּית הַכִּנְסַת לְחֲצֵר הַכִּנְסִיָּה, אֵינָן הוּא מִבְּחִין בְּסִבּוּיוֹנִים, וְהַסְּבִיוֹנִים, יֵשׁ לְהַנִּיחַ, " אֵינָם קְמִלִים בְּשֶׁל כֶּךָ."

17

בְּלִילוֹת, עַל יְצוּעָה הַקְּשָׁה, חוֹלְמַת הָאֲחוֹת כְּרִיקְלִיאָה עַל פְּרָפְרִים אֲרַגְמָנִים וְשִׂרְפִים צְהוּרֵי־כִנְפִים; וְשׁוֹב חוּזֵר לְחִלּוּמוֹתֶיהָ הַצִּבְעֵ הִירוֹק, הַרְקַע לְפְרָפְרִים וְלִשְׂרִפִּים, וּמִתְחַתֵּם אוֹתוֹת בְּשִׁפְתַי יְהוֹשֻׁעַ. הַתְּאֲמִצָּה כְּרִיקְלִיאָה לְזִכּוֹר אֶת צוּרַת הָאוֹתוֹת, וּבִפְנֹתָהּ לֵאבֹב קוֹנְסֵטְנַטִּינוֹס אִמְרָה: "אֲבִי, בְּחִלּוּמוֹתֶי רוֹאֵה אֲנִי כֶּךָ וְכֶךָ, " וּבְהַקְפָּדָה, אוֹת בְּאוֹת, שִׂרְטָטָה בְּאוֹוִיר אֶת צוּרַתֵךְ. הָאֲבִי, שְׂבָקִיא הִיא בְּלִשׁוֹן הָעִבְרִים, בְּחֶזֶן בְּהַשְׁתְּאוֹת אֶת תְּנוּעוֹתֶיהָ, גַּם לֹא נִעְלְמוּ מִמֶּנּוּ הָאוֹדֵם בְּלַחֲיָהּ וְעֵינֶיהָ הַלוֹהֶבּוֹת. הוּא אִמְרָה: "הָאֲחוֹת כְּרִיקְלִיאָה, מֵהָ מוּזֵר חֶלּוּמֶךָ." אַחֲרַי כֶּךָ צִוּוּהָ עֲלֶיהָ לְקִרְאוֹ בְּשִׂקְדָה אֶת אֵיגְרַת פּוֹלוֹס הַשְּׁלִיחַ אֶל הַפְּלִיפְּיִים.

בלילה, על יצועה הקשה, עולים דמדומים מכריקליאה. היא פוקחת את עיניה ופתע יִרְאֶה מן התקרה הנמוכה ומקמרונות חדרה המעוגלים. חושך קר נשפך אל תאה מבעד גומחת החלון הרבועה. היא מתיישבת, אוספת מן השירה את הספר, וקוראת: "ואוחיל ואקווה שלא אָבוֹשׁ מכל־דבר כי אִם־בכל־ביטחון כאשר מאז כן עתה יתגַּדֵּל המשיח בגופי אִם־בְּחַיִּי אִם־בְּמוֹתֵי: כי המשיח הוא חיי והמוות רְנוּח־לִי: אלא אִם־חַי בְּבֶשֶׁר יוֹסִיף־לִי פרי עמלי לא אדע במה אבחר: כי אָחוּז אני משני צדדים נפשי איוותה להיפטר ולהיות עם המשיח כי־זו המובחר: אבל עֲמוּד עוֹד בְּבֶשֶׁר צריך יותר בעבורכם." אחר כך נרדמת כריקליאה, ובחלומה רואה את יהושע דואה בדממה על הקטיפה הירוקה, שם מתמעטת טיפת דם על האותיות הזהובות.

... בשבילך, כריקליאה;
 שורות השיר הכי יפות הן בשבילך...

שלושת אלפים שנים ינקה האֵלֶה האטלנטית מאדמת תל־דן, עד שבא מי שבא, הבעיר מעגילה בין ירכיה ושרף את רחמה. ביום השני לחזירתם מתל־דן לירושלים, כשהרחק למטה כהתה הכנרת ורק פס אודם קלוש הופץ מרכסי הגליל, הצביע עלי על שיחים בצד הדרך וסיפר לדרך השמש ולתִּיאו על עליהם המיוחדים, שמהם נהגה אָמו להכין ממולאים טעימים כל כך. הוא נאנח, ולא התקשו השניים להבין שְׁנֹזָה, אשתו, כבר אינה יודעת להכין מטעמים כאלה. הם שתקו. זמן הערפיים לחש עליהם ערב, ועלי אמר: "שלושת אלפים טבעות ספרתי בגזע האֵלֶה, בחיי אללה, לא פחות."

בשוכו מן המסע נקרא האח תִּיאו בבהילות אל קונסטנטינוס. "לא, מעולם לא נקראתי אל האב כה בדחיפות," מהרהר תִּיאו, "להוציא את יום מות אב המנזר הקודם." כל הנזירים הוזעקו אז, וכשעמדו למראשות מיטת האב הגוסס, שמעו חטות כנפיים, רוח עילעלה בדפי הספר הקדוש, וכריקליאה התעלפה. פְּרִיקְלֵס אָנְסֶטְסִיָּאָדְס ניסה לומר דבר־מה, עיניו דָּהְמוּ, תווי פניו לא האמינו,

חבטות הכנפיים רחקו, ואב המנזר רפס למנוחה גדולה. "הו, הדממה החיוורת שעטתה שם על כולנו, התפייט תִּיאו, שעשה דרכו לאב המנזר, וסנדליו חופזים על אבנים וסביונים. בתוך כך מיהר אָרִיסְטִיֶדֶס, הטבח, לפתח המטבח, ובסקרנות אין-קץ עקב אחר תִּיאו. הלה הקיש על דלת העץ המהווה של תא האב. "ייכנס, ייכנס", קרא קונסטנטינוס. תִּיאו נכנס; והאב — כמי שחזהו ועורו מחשבים להתפקע, קרב אליו במהירות, ובעיניים פרועות, כמו זקנו, נשא קולו החורק בשירה, חוזר שוב ושוב על אותן שלוש שורות, שוב ושוב נעצר — כמעט צוֹחֵך — בשמה.

22

... וכל המוזיקה הזאת
היא בשבילך, כְּרִיקְלִיאה;
שורות השיר הכי יפות הן בשבילך...

23

עוד לפני שנגמר השיר בתקליט, החזיר מר חלפון את זרוע המקול לתושבתה. הוא קינח את אפו במרץ וטען, בלא פחות מרץ, כי יש לעצור כאן, גם אם נדמה שלא סיימנו. טוב.

בית 6 — המילה osana היא התעתיק הלטיני למילה העברית "הושע־נא".
בית 13 — הציטוט "פרוכת הקודש... יעקוב אבוטכול" לקוח מספר, שכל פרטיו אבדו לי. נדמה לי שהוא עוסק בתשמישי קדושה מעדות ישראל השונות, וכי הפרוכת היא ממרוקו, מתחילת המאה העשרים או לפני כן.
בית 18 — הציטוט הוא מן הברית החדשה, איגרת פולוס השליח אל הפיליפיים, א 20-24 (מיוונית: פרנץ דליץ).